

Mag InformatieKnooppunt Zorgfraude bij bestrijding zorgfraude straks zelf wel winst maken?

Het doorlezen van 67 pagina's van een [Nota van Toelichting](#) op een [Algemene Maatregel van Bestuur\(AMvB\)](#) is geen sinecure. Ook niet het doorploegen van 15 pagina's tekst van die AMvB. Toch levert het onverwachte informatie op. Het betreft stukken die behoren bij het wetsontwerp [Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg\(Wbsrz\)](#). Op woensdag 9 september begint in een procedurevergadering van de commissie voor VWS in de Tweede kamer de parlementaire behandeling. Bij zorgfraude gaat het bijvoorbeeld om de vraag of er sprake is van het onevenredig winst maken door een zorgaanbieder dan wel zorginstelling. De genoemde onverwachte informatie nam ik waar in een zin in de Nota van Toelichting waarin VWS hardop zich iets afvraagt. Namelijk of de instelling die de signalen van mogelijke zorgfraude verzamelt en die gegevens "verrijkt", het maken van winst al dan niet tot doel mag hebben. Een dergelijke zin roept namelijk een hele serie vragen op.

InformatieKnooppunt Zorgfraude

Het gaat hierbij om het InformatieKnooppunt Zorgfraude(IKZ) dat in het wetsontwerp naast het Waarschuwingsregister wordt vorm gegeven. Met de laatstgenoemde wil VWS zowel natuurlijke personen als rechtspersonen registreren waarvan de gerechtvaardigde overtuiging bestaat dat zij fraude hebben gepleegd, om andere instanties voor deze partijen te waarschuwen. Met het IKZ daarentegen beoogt men een instelling die informatie over zorgfraude moet verzamelen en

verrijken. Die informatie is dan afkomstig van CIZ, de colleges van B&W van gemeenten, de IGJ, inspectie SZW, de rijksbelastingdienst, waaronder de FIOD, de zorgautoriteit en zorgverzekeraars. De verrijkte informatie levert het IKZ dan weer terug aan de aanleverende partijen. Er bestaat overigens nu al een IKZ, maar als een samenwerkingsverband van de hierboven genoemde veldpartijen. Het ministerie van VWS wil met de Wbsrz van het IKZ een stichting maken.

Aparte zin

In het ambtelijk concept d.d. 04-09-2020 van de Nota van Toelichting bij de AMvB staat in hoofdstuk 4.7.6 (De aanwijzing van het InformatieKnooppunt Zorgfraude en de daaraan verbonden voorschriften) op pagina 51 in het tweede blok tekst de volgende zin.

“In overweging moet worden (genomen) of de instelling het maken van winst al dan niet tot doel mag hebben”.

Deze overweging acht ik veelbetekenend in het licht van hoe de financiering van het IKZ in de AMvB en in de Nota van toelichting beschreven staat. In artikel 3.20 lid 1 van de AMvB staat namelijk dat de minister van VWS verantwoordelijk gesteld wordt voor de financiering van het IKZ. VWS denkt daarbij aan een instellingssubsidie op grond van de kaderwet VWS-subsidies. ([zie Nota van toelichting pag. 63](#)). VWS zegt ook dat het IKZ geen zelfstandig bestuursorgaan wordt.

Privatisering IKZ?

De door mij aangehaalde zin strookt niet met de voorgestelde financiering met subsidies. Als het IKZ een zelfstandig bestuursorgaan zou worden, hetgeen niet speelt, had het winst maken ook niet tot de mogelijkheden behoord. **Derhalve blijft als enige mogelijkheid over dat men bij VWS er aan denkt dat de stichting IKZ op termijn als een soort private onderneming**

door het leven kan gaan. In dat kader is het nu al oprichten van een Stichting IKZ een stap die het in de toekomst privatiseren reeds faciliteert. Betaling voor de diensten zou dan moeten plaatsvinden door de deelnemende partijen die in de tweede alinea van dit artikel beschreven staan.

Hoeveel winst is gerechtvaardigd?

Als men zou besluiten dat de Stichting IKZ op enig moment winst zou mogen maken, dan doet zich automatisch de gerechtvaardigde vraag voor, die ook bij het onderzoeken van zorgfraude geldt, voor: “Wat is een rechtmatige winst”. Bij het onderzoeken van zorgfraude hanteert men op enig moment namelijk een afkappunt van wat men als rechtmatige en niet-rechtmatige winst moet zien. Daarbij komt dan ook weer de vraag op wie of welke instantie de handel en wandel van het IKZ beoordeelt als ze winst mag maken.

Is weg ooit weg?

Zorgfraude is een verwerpelijke activiteit. Niettemin moet men bij alle maatregelen die men neemt om die te bestrijden zich afvragen of wat men onderneemt wel zo verstandig is. Het wetsontwerp Wbsrz tuigt weer een forse gecentraliseerde database op waarin men veel gegevens van personen en instellingen vastlegt. Met dwarsverbindingen naar diverse deelnemende partijen. Hoewel het Waarschuwingsregister en het IKZ een in jaren beperkte bewaartermijn van de data kennen is het de vraag of ten onrechte als “zorgfraude” geregistreeerde gegevens ook elders verdwijnen. Het IKZ levert namelijk de door haar verrijkte data terug aan de deelnemende partijen. Hoewel het IKZ op enig moment de data verwijderd, de doorgeleverde data kunnen bij de andere databases nog gewoon bestaan. Waar dat toe kan leiden bewijst [de casus van Ron Kowsoleea](#) uit het verleden.

W.J. Jongejan, 9 september 2020

Afbeelding van [Alexas_Fotos](#) via [Pixabay](#)